

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. lapkričio 19 d.
(OR. en)

14249/19

POLGEN 184
POLMAR 11
CLIMA 306
COMAR 17
CONUN 151
ENER 506
ENV 932
MAR 173
MARE 26
PECHE 511
RECH 497
RELEX 1066
TOUR 22
TRANS 541

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13845/19

Dalykas: Tarybos išvados dėl vandenynų ir jūrų

Delegacijoms pateikiamos pirmiau nurodytos Tarybos išvados dėl vandenynų ir jūrų, kurias 2019 m. lapkričio 19 d. priėmė Taryba (bendrieji reikalai).

TARYBOS IŠVADOS DĖL VANDENYNŲ IR JŪRŲ

Europos Sąjungos Taryba,

PRIMINDAMA:

- 2008 m. gruodžio mėn., 2009 m. lapkričio 16 d., 2010 m. birželio 14 d., 2011 m. gruodžio 19 d., 2012 m. gruodžio 11 d., 2013 m. birželio 25 d. ir 2014 m. birželio 24 d. Tarybos išvadas dėl integruotos jūrų politikos¹;
- 2016 m. birželio 20 d. Tarybos išvadas dėl Arkties²;
- 2017 m. balandžio 3 d. Tarybos išvadas „Tarptautinis vandenynų valdymas. Mūsų vandenynų darnaus valdymo darbotvarkė“³;
- 2017 m. birželio 26 d. Tarybos išvadas dėl mėlynojo augimo⁴;
- Tarybos išvadas dėl Europos Sąjungos jūrų saugumo strategijos (ESJSS) veiksmų plano peržiūros (2018 m. birželio 26 d.)⁵;

1. PABRĖŽIA, kad klimato kaita – tiesioginė ir egzistencinė grėsmė gyvybei pasaulio vandenynuose ir jūrose; AKCENTUOJA, kad tvarumo principai, įskaitant atsargumo principą, yra Europos politikos pagrindas; PABRĖŽIA holistinės, integruotos ir mokslu grindžiamos vandenynų politikos svarbą; PABRĖŽIA, kad su vandenynais ir jūromis susiję klausimai turi būti sprendžiami vietos, regionų ir pasaulio lygmenimis; PABRĖŽIA nusistovėjusių ir naujų ekonomikos sektorių, susijusių su vandenynais, jūromis ir pakrantėmis, darnaus vystymosi skatinimo svarbą Europos ekonomikai ir užimtumui įgyvendinant Sąjungos integruotą jūrų politiką ir valstybių narių politiką;

¹ Dok. 16503/1/08 REV 1, 15175/1/09 REV 1, 10300/10, 18279/11, 16553/12 + COR 1, 10790/13 ir 11204/14.

² Dok. 10400/16.

³ Dok. 8029/17.

⁴ Dok. 10662/17.

⁵ Dok. 10494/18.

2. PRIPAŽĮSTA, kad norint sustabdyti vandenynų būklės blogėjimą, išsaugoti jų ekosistemas ir tvariai naudoti jūrų išteklius siekiant užtikrinti, kad vandenynai būtų sveiki ir atsparūs, reikės didelių pokyčių, įskaitant socialinius ir ekonominius pokyčius;
3. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje (UNCLOS) nustatyta teisinė sistema, kuria remiantis turi būti vykdoma visa veikla vandenynuose ir jūrose;
4. PALANKIAI VERTINA ES ir jos valstybių narių vaidmenį skatinant vandenynams teikti prioritetą pasaulinėje politikoje ir skatinant tarptautinį bendradarbiavimą ir koordinavimą tarp visų pakopų, jurisdikcijų ir sektorių, be kita ko, per JT, FAO, IMO ir TDO bei atitinkamus daugiašalius susitarimus, kad būtų skatinamas vandenynų tvarumas; PRIMENA regioninio bendradarbiavimo svarbą šiame kontekste;
5. PABRĖŽIA švarių, sveikų ir produktyvių vandenynų, kurių ekosistemos saugomos ir kurių ištekliai tvariai naudojami, svarbą siekiant Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. tikslų; AKCENTUOJA 14-ąjį DVT (Gyvybė vandenyse), kuris yra neatskiriama Darbotvarkės iki 2030 m. dalis ir kuriuo siekiama, kad būtų išsaugoti ir tvariai naudojami vandenynai, jūros ir jūrų ištekliai siekiant darnaus vystymosi; PABRĖŽIA, kad papildomai reikia skirti dėmesio tikslų, kurie turi būti pasiekti ne vėliau kaip 2020 m. ir 2025 m. siekimui, be kita ko, pasitelkiant regionines jūrų konvencijas, regioninius veiksmų planus, regionines žvejybos valdymo organizacijas ir jų tolesnės veiklos bei peržiūros mechanizmą; ATKREIPIA DĖMESĮ, kad Tarptautinio vandenynų valdymo darbotvarkė, skirta mūsų vandenynų ateičiai, yra neatskiriama ES veiksmų vykdančią Darbotvarkę iki 2030 m. dalis;
6. SU DIDELIU SUSIRŪPINIMU ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad Europos regioninių jūrų atšilimas vyksta didesniu nei vidutinis tempu;
7. PRIPAŽĮSTA, kad blogėjanti vandenynų būklė ir produktyvumas ypač didelį poveikį daro mažiausiai išsivysčiusioms šalims ir mažoms besivystančioms salų valstybėms, kurių apsirūpinimo maistu saugumas ir tvarus ekonominis vystymasis priklauso nuo jūrų išteklių;

8. LABAI PALANKIAI VERTINA 2019 m. gegužės mėn. Tarpvyriausybinių mokslinės politinės biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos (IPBES) patvirtintą biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų pasaulinio įvertinimo ataskaitą; REIŠKIA GILŲ SUSIRŪPINIMĄ dėl nerimą keliančios informacijos apie biologinės įvairovės, įskaitant jūrų ir pakrančių ekosistemas, būklę; PABRĖŽIA, kad įvairių antropogeninių klimato kaitą, biologinės įvairovės nykimą ir vandenynų degradaciją bei išsekvojimą skatinančių veiksnių klausimai turi būti sprendžiami nedelsiant ir nuosekliai;
9. ATKREIPIA DĖMESĮ į saugomų jūrinių teritorijų nustatymą ir veiksmingą valdymą laikantis Biologinės įvairovės konvencijos strateginių tikslų ir uždavinių, įskaitant 11-ojo Aičio tikslą remiantis 2011–2020 m. strateginiu biologinės įvairovės išsaugojimo planu ir su juo susijusia tolesne veikla, ir kitas veiksmingas išsaugojimo priemonės, skirtas jūrų ir pakrančių biologinei įvairovei išsaugoti ir atkurti, ir PABRĖŽIA ekosistema grindžiamo požiūrio į valdymą, kaip veiksmingo metodo siekiant apsaugoti pažeidžiamų jūrų ir pakrančių sistemų įvairovę, svarbą;
10. PABRĖŽIA, kad reikia nedelsiant imtis veiksmų reaguojant į didėjančias grėsmes ir jų kaupiamuosius poveikius mūsų vandenynams, jūroms ir pakrančių teritorijoms, pavyzdžiui, klimato kaitą, biologinės įvairovės nykimą, rūgštėjimą, eutrofikaciją ir hipoksinių zonų plitimą, taršą pavojingomis ir kenksmingomis medžiagomis, invazines svetimas rūšis (ISR), jūrą teršiančias šiukšles ir mikroplastikus, povandeninį triukšmą, jūrų išteklių pereikvojimą ir neteisėtą veiklą;
11. PRIPAŽIŠTA pažangą, padarytą įgyvendinant bendrą žuvininkystės politiką (BŽP) siekiant užtikrinti, kad žuvininkystė būtų tvari aplinkos, ekonominiu ir socialiniu atžvilgiais, ir pakartoja, kad reikia toliau visapusiškai įgyvendinti BŽP, įskaitant įpareigojimą iškrauti laimikį, daugiamečius valdymo planus ir politikos regionalizavimą, didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio laikymąsi ir veiksmingą kontrolę bei vykdymo užtikrinimą;
12. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad reikia toliau kuo labiau mažinti neigiamą žvejybos veiklos poveikį jūros aplinkai, be kita ko, sumažinant priegaudą, pavyzdžiui, banginių būrio gyvūnų, jūrų paukščių, roplių ir kitų pažeidžiamų rūšių gyvūnų priegaudą, kartu išlaikant tikslą užtikrinti tvarų maisto produktų gamybos iš jūros lygį;

13. ATKREIPIA DĖMESĮ į svarbų ES kosmoso veiklos, programų ir infrastruktūros indėlį į jūrų aplinkos apsaugą, klimato kaitos poveikio vertinimą, tvarios ES mėlynosios ekonomikos skatinimą ir jūrų saugumo stiprinimą;
14. PRIPAŽIŠTA vandenynams skirtų aukšto lygio konferencijų ir renginių, pavyzdžiui, 2020 m. Lisabonoje įvyksiančios Jungtinių Tautų konferencijos, skirtos 14-ojo DVT įgyvendinimui remti, 2019 m. Osle įvyksiančios konferencijos „Mūsų vandenynas“ ir 2020 m. Palau įvyksiančios konferencijos „Mūsų vandenynas“ svarbą, nes šiuose renginiuose bus siekiama spręsti su vandenynais susijusias problemas derinant politiką, valdymą, technologijas, mokslinę ir techninę paramą bei finansus ir sukuriant vyriausybėms, organizacijoms ir verslo įmonėms skirtą platformą, skirtą apčiuopiamiems ir pamatuojamiems įsipareigojimams ir veiksams, kuriuos vykdant būtų prisidėta siekiant švarių, sveikų ir produktyvių vandenynų;
15. PABRĖŽIA intensyvesnių mokslinių tyrimų jūrų ir jūrininkystės srityse ir gilesnių žinių apie veiklos jūroje poveikį svarbą; DAR KARTĄ PATVIRTINA tvirtą ES ir jos valstybių narių dalyvavimą Jungtinių Tautų vandenynų mokslo dekados siekiant darnaus vystymosi (2021–2030 m.) kontekste;
16. DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad mėlynosios ekonomikos, įskaitant žuvininkystę, srityje reikia užtikrinti vienodas sąlygas, grindžiamas deramu darbu ir socialiniu tvarumu, propaguojant ir veiksmingai taikant pagrindinius principus ir teises darbe bei atitinkamas tarptautines konvencijas, pavyzdžiui, TDO 2006 m. konvenciją dėl darbo jūrų laivyboje ir 2007 m. Konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje;

I. VANDENYNAI IR KLIMATO KAITA

17. PALANKIAI VERTINA Tarpvvyriausybinių klimato kaitos komisijos (IPCC) darbą; PALANKIAI VERTINA Specialiąją ataskaitą dėl vandenyno ir kriosferos keičiantis klimatui, kurią IPCC patvirtino 2019 m. rugsėjo mėn. įvykusioje 51-ojoje sesijoje; šia ataskaita konkrečiai prisidedama siekiant suprasti ir geriau suvokti, koks yra klimato kaitos poveikis vandenynams ir jų ekosistemoms; YRA GILIAI SUSIRŪPINUSI dėl Specialiosios ataskaitos reikšmingų išvadų; IŠREIŠKIA GILŲ SUSIRŪPINIMĄ dėl to, kad jūros lygis kyla vis greičiau – tai vyksta dėl spartesnio ledyninių skydų tirpimo ir šylančių vandenynų plėtimosi; PRAŠO Komisijos išanalizuoti ataskaitos išvadas ir pasiūlyti galimas politines reagavimo priemones; RAGINA visais valdymo lygmenimis imtis aktyvesnių politinių veiksmų;
18. PRITARIA COP 25 pirmininkaujančiai Čilei, kuri COP 25 kontekste vandenynams teikia ypatingą prioritetą; PABRĖŽIA, kad klimato kaita, vandenynų degradacija ir biologinės įvairovės nykimas yra glaudžiai tarpusavyje susiję; RAGINA užtikrinti glaudesnę bendradarbiavimą ir sinergiją su vandenynu ir klimatu susijusiais klausimais tarp skirtingų JT konvencijų ir su kitais tarptautiniais ir regioniniais procesais, susijusiais su vandenynais;
19. PABRĖŽIA, kad visapusiškas Paryžiaus susitarimo įgyvendinimas yra svarbiausias veiksmas siekiant apsaugoti vandenynus, visų pirma vykdant sustiprintus išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo veiksmus – jie yra itin svarbūs siekiant sumažinti neigiamą poveikį, kaip antai atšilimas, rūgštėjimas, deguonies mažėjimas ir jūros lygio kilimas; SUSIRŪPINUSI ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, jog padidėjo pavojus, kad bus pasiektos viršutinės staigių ir negrįžtamų pokyčių vandenynuose ribos;
20. PABRĖŽIA, kad siekiant padidinti vandenynų atsparumą klimato kaitai labai svarbu yra sustiprinti veiksmus, kuriais mažinami kiti antropogeninio poveikio vandenynams aspektai, kaip antai tarša maistinėmis medžiagomis, pavojingosiomis medžiagomis, organinėmis medžiagomis ir plastiko šiukšlėmis, taip pat imtis veiksmų siekiant atkurti ir išsaugoti jūrų ekosistemas, įskaitant gamtos procesais pagrįstus sprendimus;

21. PABRĖŽIA, kad būtina kuo skubiau pasaulinę laivybą padaryti tvaresnę; SUSIRŪPINUSI ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad prognozuojama, jog jūrų transporto išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis turėtų gerokai padidėti lyginant su dabartiniu lygiu; REMIA Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) tikslą sumažinti tarptautinės laivybos išmetamą CO₂ kiekį atsižvelgiant į Paryžiaus susitarime nustatytus temperatūros tikslus; RAGINA IMO skubiai įgyvendinti pradinę laivų išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo strategiją; RAGINA Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) Jūrų aplinkos apsaugos komitete (MEPC) greitai užbaigti rengti veiksmingas trumpojo laikotarpio priemones siekiant sumažinti tarptautinės laivybos sektoriaus išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį iki 2023 m. ir MEPC dėl tų priemonių susitarti;

II. TARPTAUTINIS VANDENYNŲ VALDYMAS

22. PALANKIAI VERTINA ataskaitą „Tarptautinio vandenynų valdymo gerinimas. Kas nuveikta per dvejus metus“ ir atkreipia dėmesį į reikšmingą ES indėlį į tarptautinio valdymo sistemos gerinimą, diplomatijos vandenynų srityje ir tarptautinio bendradarbiavimo vandenynų klausimais stiprinimą, spaudimo vandenynams mažinimą ir vandenynų mokslinių tyrimų ir duomenų rėmimą; REMIA tolesnę veiklą, susijusią su Tarptautine vandenynų valdymo darbotvarke, ir tolesnį jos plėtojimą ir RAGINA įsteigti ES suinteresuotųjų subjektų forumą, skirtą viso pasaulio vandenynams ir jūroms;
23. PRIPAŽĮSTA Biologinės įvairovės konvencijos darbo svarbą ir PABRĖŽIA ypač didelę laikotarpio po 2020 m. pasaulinės biologinės įvairovės sistemos svarbą ir poreikį parengti plataus užmojo ir realistiškus tikslus, kuriais būtų skatinami veiksmai ir sudarytos sąlygos veiksmingai stebėti pažangą, be kita ko, jūrų ir pakrančių biologinės įvairovės srityje;
24. PABRĖŽIA savo įsipareigojimą ne vėliau kaip 2020 m. sudaryti pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją plataus užmojo tarptautinį teisiškai privalomą dokumentą dėl nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančių rajonų jūrų biologinės įvairovės apsaugos ir tausaus naudojimo (BBNJ);

25. ATKREIPIA DĖMESĮ į 2020 m. birželio mėn. Lisabonoje įvyksiančią JT konferenciją dėl vandenynų, žyminčią svarbų etapą siekiant apžvelgti pažangą, padarytą įgyvendinant 14-ąją darnaus vystymosi tikslą; PABRĖŽIA, kad reikia atlikti aktyvų vaidmenį ir visapusiškai dalyvauti rengiantis konferencijai bei prisidėti spartinant pažangą siekiant užtikrinti, kad visi tikslai būtų įgyvendinti laiku;
26. RAGINA ES ir jos valstybes nares toliau naudotis tarptautiniu bendradarbiavimu ir vystymosi politika, įskaitant AKR ir ES partnerystę, siekiant propaguoti ir stiprinti gebėjimus užtikrinti geresnį vandenynų valdymą, biologinės įvairovės išsaugojimą ir atkūrimą, mažinti spaudimą, įskaitant vandenynams daromą bendrą spaudimą, ir skatinti plėtoti tvarią mėlynąją ekonomiką ir tausią žuvininkystę, bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis ir kitais atitinkamais partneriais bei suinteresuotaisiais subjektais; PALANKIAI VERTINA tai, kad vandenynų klausimas įtrauktas į derybas dėl sistemos nustojus galioti Kotonu susitarimui;
27. PABRĖŽIA, kad svarbu ne vėliau kaip 2020 m. pasiekti susitarimą PPO uždrausti subsidijas žuvininkystei, kuriomis prisidedama prie perteklinių pajėgumų susidarymo ir žuvų išteklių pereinamojo, panaikinti subsidijas, kuriomis prisidedama prie NNN žvejybos;
28. ATKREIPIA DĖMESĮ, kad svarbu stiprinti ES veiksmus pasaulinėje kovoje su NNN žvejyba, visų pirma siekiant užtikrinti, kad į ES importuojami žuvininkystės produktai būtų iš žvejybos veiklos, vykdomos laikantis galiojančių išsaugojimo ir valdymo priemonių; PRITARIA visiško nepakantumo požiūriui į NNN žvejybą remiantis esamais dialogais su trečiosiomis šalimis ir užtikrinant, kad būtų priimtose naujos technologijos šiam klausimui veiksmingai spręsti;
29. PABRĖŽIA UNCLOS ir Susitarime dėl UNCLOS nuostatų, susijusių su vienos valstybės ribas viršijančių žuvų išteklių ir toli migruojančių žuvų išteklių apsauga ir valdymu, įgyvendinimo nustatytą pareigą bendradarbiauti vienos valstybės ribas viršijančių ir toli migruojančių žuvų išteklių ir visų žuvų išteklių atviroje jūroje išsaugojimo ir valdymo srityje, ir itin svarbų vaidmenį, kurį atlieka regioninės žuvininkystės valdymo organizacijos siekiant užtikrinti jų kompetencijai priklausančių išteklių ir jų ekosistemos ilgalaikį išsaugojimą ir tvarų naudojimą; PRIPAŽIŠTA tausios žvejybos partnerystės susitarimus kaip abipusiai naudingus bendradarbiavimo būdus, kuriuos taikant pastangos ir lėšos nukreipiamos stiprinti mokslo ir kontrolės pajėgumus žuvininkystės srityje ir padėti šalims partnerėms parengti tausios žvejybos politiką;

30. PALANKIAI VERTINA ES ir Kinijos bei ES ir Kanados partnerystės vandenynų srityje; PALANKIAI VERTINA bendradarbiavimo veiksmus, plėtojamus šių partnerystės kontekste, pavyzdžiui, ES ir Kinijos mėlynosios partnerystės vandenynų klausimais forumą – tai yra priemonės siekiant geresnio pasaulinio valdymo ir politikos nuoseklumo vandenynų atžvilgiu. REMIA būsimų partnerystės vandenynų srityje plėtojimą;

III. TVARI MĖLYNOJI EKONOMIKA

31. ATKREIPIA DĖMESĮ į 2019 m. ataskaitoje dėl mėlynosios ekonomikos pateiktas išvadas; PALANKIAI VERTINA naujo požiūrio į tvarią mėlynąją ekonomiką plėtojimą; PABRĖŽIA, kad koordinuotas mėlynosios ekonomikos sektorių valdymas yra itin svarbus siekiant užtikrinti tvarią mėlynąją ekonomiką;
32. PRIPAŽĮSTA mėlynosios ekonomikos, kuri yra Sąjungos integruotos jūrų politikos dalis, svarbą; DAR KARTĄ PATVIRTINA integruotos jūrų politikos svarbą siekiant skatinti koordinuotą ir nuoseklų sprendimų priėmimą ir skatinti tvarų augimą;
33. PABRĖŽIA, kad nusistovėję pakrančių ir jūrų turizmo, gyvųjų jūrų išteklių, įskaitant tausią žvejybą, jūrų negyvųjų išteklių, uostų veiklos, laivų statybos, jūrų technologijų ir jūrų transporto sektoriai tebėra pagrindiniai Sąjungos mėlynosios ekonomikos ramsčiai ir jų indėlis į ją yra didžiausias; PABRĖŽIA, kad tolesnis mėlynosios ekonomikos vystymas turi atitikti tvarumo principus; REKOMENDUOJA daug dėmesio skirti naujiems besiformuojantiems sektoriams, pavyzdžiui, mėlynajai energetikai, mėlynajai bioekonomikai ir biotechnologijai, taip pat gėlinimui, nes šiose srityse esama didelių mėlynosios ekonomikos tvaraus vystymo ir klimato kaitos švelninimo galimybių;
34. PABRĖŽIA skaitmeninimo svarbą turint omenyje žymų jūrų ir jūrininkystės sektorių techninių bei veiklos aspektų optimizavimo potencialą, kurio teikiama nauda – laivų išmetamų teršalų kiekio mažinimas;

35. ATKREIPIA DĖMESĮ į didžiulį vandenynų potencialą prisidėti prie atsinaujinančiųjų jūrų išteklių energijos; PALANKIAI VERTINA tai, kad valstybės narės savo nacionaliniuose energetikos ir klimato srities planuose įsipareigojo ne vėliau kaip 2030 m. keturgubai padidinti atsinaujinančiųjų jūrų išteklių energijos pajėgumus; ATKREIPIA DĖMESĮ į 2018 m. komunikate „Švari mūsų visų planeta“ pateiktus Komisijos skaičiavimus, kad ne vėliau kaip 2050 m. ketvirtadalis ES elektros energijos generavimo pajėgumų bus jūroje; ATKREIPIA DĖMESĮ į žemos mitybos grandies akvakultūros potencialą gaminti baltymus išmetant mažą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kaip nurodyta Komisijos aukšto lygio mokslinių patarėjų ataskaitoje dėl maisto iš vandenynų;
36. DAR KARTĄ PATVIRTINA suderinto požiūrio įgyvendinant jūrinių teritorijų planavimą ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvas – esminius įrankius siekiant taikyti ekosistema pagrįstą požiūrį, kad būtų užtikrintas vandenynų ir jūrų išsaugojimas bei tvarus naudojimas – svarbą; PALANKIAI VERTINA pažangą, padarytą įgyvendinant jūrinių teritorijų planavimą nacionaliniu, jūrų baseinų, Sąjungos ir pasauliniu lygmeniu siekiant užtikrinti suderinamumą su aplinkos apsaugos, socialiniais ir ekonominiais tikslais; PABRĖŽIA šalių tarpusavyje suderintų veiksmų svarbą ir veiksmų derinimo svarbą daugiašalių konvencijų ir organizacijų kontekste;
37. PRIPAŽĮSTA, kad didesnės viešosios ir privačiosios investicijos yra itin svarbios siekiant novatoriškos ir tvarios mėlynosios ekonomikos ES ir pasaulyje;
38. PALANKIAI VERTINA „BlueInvest“ iniciatyvą padėti mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) pateikti rinkai novatoriškus ir tvarius produktus bei paslaugas pasitelkus priemonių rinkinį, įskaitant ugdymą, dotacijas ir sąsajų su investuotojais kūrimą; RAGINA imtis priemonių, kuriomis būtų mažinama rizika investuotojams taikant Europos strateginių investicijų fondo garantijas;
39. PALANKIAI VERTINA Tvarios mėlynosios ekonomikos finansų iniciatyvą ir principus, kurie papildo esamas sistemas tvarių finansų srityje, ir PRIPAŽĮSTA, kad svarbu yra reikalavimų laikymasis, skaidrumas ir informacijos atskleidimas, taip pat tai, kad esama konkrečių sunkumų, susijusių su investicijomis vandenynų srityje;

40. PABRĖŽIA, kad Europos jūrų dienos konferencija yra svarbus renginys, kuriuo prisidedama prie jūrų sektoriaus plėtojimo Europoje; SVEIKINA Portugaliją 2019 m. gegužės 15–16 d. Lisabonoje sėkmingai surengus Europos jūrų dienos konferenciją ir LAUKIA kitos konferencijos 2020 m. gegužės mėn. Korke (Airijoje);
41. PRIPAŽIŠTA regioninio bendradarbiavimo jūrų srityje ir ES jūrų baseinų strategijų bei iniciatyvų, kuriomis sudaromos sąlygos kurti pritaikytas priemones, svarbą; PRIPAŽIŠTA ES jūrų baseinų strategijų bei iniciatyvų ir ES makroregioninių strategijų, be kita ko, Sąjungos kaimynystės politikos tikslų, tarpusavio papildomumą; PRAŠO atitinkamų valstybių narių programuojant ir įgyvendinant atitinkamas finansavimo priemones atsižvelgti į ES jūrų baseinų strategijų ir iniciatyvų bei Sąjungos Strategijos dėl atokiausių regionų prioritetus ir konkrečius tikslus bei veiksmus;

IV. JŪRĄ TERŠIANČIOS ŠIUKŠLĖS IR PLASTIKO ATLIEKOS

42. SU SUSIRŪPINIMU ATKREIPIA DĖMESĮ į sparčiai didėjančią jūrą teršiančių šiukšlių, įskaitant plastiko atliekas ir mikroplastikus, kiekį, dėl to pasaulio mastu kylančias dideles aplinkosaugos problemas, keliamą grėsmę aplinkai, ekosistemoms ir biologinei įvairovei, taip pat ekonomikai ir sveikatai, ir į tai, kad šiam reiškiniui turėtų būti nedelsiant skirta dėmesio ir imtasi veiksmų;
43. PALANKIAI VERTINA tai, kad priimta Direktyva dėl vienkartinės plastikinių gaminių ir nauja Direktyva dėl uosto priėmimo įrenginių; REMIA visapusišką kitų ES plastikų strategijoje nurodytų veiksmų, susijusių su jūrą teršiančiomis šiukšlėmis, įgyvendinimą;
44. PRIPAŽIŠTA, kad jūrą teršiančios šiukšlės ne tik daro didžiulį poveikį jūrų ekosistemoms, tačiau dėl jų mėlynoji ekonomika patiria papildomas išlaidas ir praranda pajamas, visų pirma žuvininkystės, akvakultūros ir turizmo sektoriuose, taip pat dėl jų patiria problemų jūrų transportas;

45. REMIA perėjimą prie žiedinės ekonomikos pasitelkiant platų priemonių, kuriomis siekiama sumažinti jūrą teršiančių šiukšlių kiekį ir atliekų susidarymą, rinkinį; PALANKIAI VERTINA regionines ir vietos partnerystes bei viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystės konsorciumus siekiant plėtoti atliekų tvarkymą, įskaitant plastiko atliekų pakrančių zonose surinkimą, nuotekų valymą ir uosto priėmimo įrenginių gerinimą; PABRĖŽIA, kad svarbu stiprinti pasaulinius veiksmus siekiant užkirsti kelią plastiko šiukšlių ir kitų kenksmingų medžiagų patekimui į aplinką, visų pirma į vandenynus – be kita ko, svarstant galimybę sudaryti tarptautinį susitarimą dėl taršos plastikais, visų pirma jūrų taršos plastikais, problemos sprendimo;
46. PALANKIAI VERTINA tai, kad Jungtinių Tautų aplinkos asamblėjos ketvirtajame posėdyje buvo priimtos atitinkamos rezoliucijos; DŽIAUGDAMASI ATKREIPIA DĖMESĮ į tai, kad Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) šalių vadovai ir G 20 vadovai priėmė atitinkamas deklaracijas;

V. ŽINIOS APIE JŪRA

47. AKCENTUOJA, kad nepataisomos žalos ekosistemoms riziką ir pavojų investicijoms į mėlynąją ekonomiką galima ženkliai sumažinti sukaupus daugiau žinių apie jūros aplinkos padėtį ir dinamiką;
48. PRIMENA svarbias investicijas pagal bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Horizontas 2020“; PALANKIAI VERTINA „Europos horizonto“ misijos sritį, skirtą gyvybingiems vandenynams, jūroms, pakrančių ir vidaus vandenims;
49. ATKREIPIA DĖMESĮ į vertingą ES Žemės stebėjimo globalios stebėsenos sistemos „Copernicus“, įskaitant jos jūrų, klimato kaitos ir saugumo paslaugas indėlį renkant itin svarbius palydovų duomenis, susijusius su vandenynais;

50. PRIPAŽĮSTA, kad pasitelkus tokias duomenų platinimo iniciatyvas, kaip Europos jūrų stebėjimo ir duomenų tinklas (EMODnet) ir „Copernicus“ jūros aplinkos stebėsenos paslauga, taip pat atvirųjų duomenų politiką, remiamą pagal programą „Horizontas 2020“, jau gerokai padidėjo duomenų prieinamumas ir pagerėjo duomenų produktai, ir šiomis iniciatyvomis rodomas pavyzdys tarptautiniams partneriams; PABRĖŽIA dalijimosi priemonėmis ir infrastruktūra siekiant propaguoti jūrų žinias svarbą; ATKREIPIA DĖMESĮ į poreikį imtis tolesnių veiksmų siekiant užpildyti pamatinių stebėjimų, duomenų prieinamumo ir sąveikumo spragas;
51. PRIPAŽĮSTA poreikį tobulinti įgūdžius siekiant atsižvelgti į technologijų pažangą ir laukia įgūdžių ugdymo laivų statybos ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos srityse strategijos projekto, kurį turi parengti sektorių įgūdžių ugdymo aljansas; PABRĖŽIA, kad reikia tvirtos ES strategijos siekiant išsaugoti ir plėtoti jūrinius įgūdžius, skirtus remti mėlynąjį švietimą ir propaguoti mėlynąsias darbo vietas;
52. PABRĖŽIA, kad siekiant geresnės vandenynų ir jūrų priežiūros būtina kelti okeonologijos žinių Europoje lygį ir raginti suinteresuotuosius subjektus imtis veiksmų ir aktyvios tinklaveikos su vandenynų išsaugojimu susijusiais klausimais;

VI. JŪRŲ SAUGUMAS IR STEBĖJIMAS

53. PRIMENA, kad svarbu užtikrinti aukštą jūrų saugumo lygį ES ir pasaulio lygmenimis pagal ES jūrų saugumo strategiją (ESJSS) ir jos atnaujintą veiksmų planą⁶ siekiant apsaugoti ES piliečius ir ES valstybių narių vandenį ir siekiant darnaus mėlynosios ekonomikos vystymo; PRAŠO valstybių narių sustiprinti veiksmų koordinavimą jūrų saugumo srityje;

⁶ Dok. 10494/18.

54. PABRĖŽIA jūrų stebėjimo svarbą ESJSS kontekste ir PALANKIAI VERTINA pažangą, padarytą kuriant bendrą keitimosi informacija aplinką jūrų srityje (BKIA), ir, konkrečiau, perėjimą į veiklos etapą, valdymą vykdant Europos jūrų saugumo agentūrai; RAGINA visas valstybes nares ir atitinkamas Sąjungos agentūras ir įstaigas dalyvauti šiame etape, kad būtų užtikrintas platus BKIA sąveikumo sprendimų įgyvendinimas siekiant keistis jūrų informacija visuose sektoriuose ir tarpvalstybiniu lygmeniu atsižvelgiant į kitas savanoriškas iniciatyvas bei tinklus ir pagal esamas Sąjungos privalomas sistemas; su susidomėjimu ATKREIPIA DĖMESĮ į vykstančias diskusijas dėl galimų koordinuotų dislokavimų jūrose;
55. RAGINA atnaujinti įsipareigojimą užtikrinti jūrų saugumą taikant regioninį požiūrį ir PABRĖŽIA, kad kitos atitinkamos ES įvairius sektorius apimančios ir regioninės strategijos ir politikos kryptys, taikomos Europos jūroms ir jūrų pabaseiniams, turėtų būti remiamos visapusiškai koordinuojant su ESJSS;

VII. ATOKIAUSI REGIONAI IR UŽJŪRIO ŠALYS IR TERITORIJOS

56. PABRĖŽIA Sąjungos atokiausių regionų ir užjūrio šalių bei teritorijų specifinį pažeidžiamumą dėl klimato kaitos, kuri daro poveikį jų pakrantės kraštovaizdžiui, ekosistemoms ir biologinei įvairovei;
57. DAR KARTĄ PATVIRTINA integruotos jūrų politikos ir Europos jūrų ir žuvininkystės politikos svarbą atokiausiuose regionuose remiant tvarų augimą ir mėlynosios ekonomikos veiklą; PALANKIAI VERTINA nuo 2017 m. nuveiktą darbą pagal Sąjungos strategiją „Sustiprinta ir atnaujinta strateginė partnerystė su ES atokiausiais regionais“, visų pirma prisitaikymo prie klimato kaitos ir mėlynosios ekonomikos srityse;
58. PALANKIAI VERTINA užjūrio šalių bei teritorijų ir Sąjungos asociacijos kontekste nuveiktą darbą, susijusį su vandenynais, pavyzdžiui, mėlynosios ekonomikos, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio propagavimą, taip pat nelaimių rizikos mažinimo, jūrų biologinės įvairovės ir ekosistemų paslaugų tvaraus valdymo ir išsaugojimo, tvarios vandentvarkos, jūrinių teritorijų planavimą ir integruoto pakrančių zonų valdymo, bendradarbiavimo tarptautinių vandenyno išteklių ir Arkties klausimais rėmimą;

VIII. ARKTIS

59. REIŠKIA GILŲ SUSIRŪPINIMĄ dėl to, kad Arkties jūros regionas yra vienas iš labiausiai paveiktų klimato kaitos ir jis šyla daugiau kaip dvigubai sparčiau, nei vidutiniškai kyla temperatūra pasaulyje; PRIPAŽIŠTA, kad unikaliai ir pažeidžiamai Arkties jūros aplinkai reikia skirti ypatingą dėmesį, ir tebėra įsipareigojusi apsaugoti ją nuo neigiamo žmogaus veikos poveikio, be kita ko, pasitelkiant didesnes jūros mokslinių tyrimų pastangas, ir ragina įgyvendinti Arkties tarybos susitarimą dėl tarptautinio Arkties mokslinio bendradarbiavimo stiprinimo, kad būtų padidintas mokslo žinių apie regioną plėtojimo veiksmingumas ir efektyvumas, glaudžiai bendradarbiaujant su tarptautinėmis organizacijomis ir Arkties regiono valstybėmis; PRIPAŽIŠTA Arkties tarybos pastangas į savo darbą įtraukti tradicines ir vietos žinias;
60. PABRĖŽIA, kad visa laivyba Arkties regione turėtų būti saugi ir tvari, atsižvelgiant į IMO tikslą mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį; PALANKIAI VERTINA IMO pastangas mažinti tarptautinės laivybos sektoriaus išmetamos juodosios anglies poveikį Arkčiai; AKCENTUOJA suderinto IMO laivybos poliariniuose vandenyse kodekso įgyvendinimo ir tam skirto jūrų stebėjimo atitikties kodeksui, visų pirma glaudaus ir veiksmingo bendradarbiavimo paieškos ir gelbėjimo kontekste ir nelaimių jūroje prevencijos, pasirengimo joms ir reagavimo į jas svarbą;
61. AKCENTUOJA, kad svarbu toliau plėtoti bendradarbiavimą meteorologijos ir okeanografijos srityse poliaratyje siekiant padidinti saugą Arktyje; PRIMENA, kad svarbu užtikrinti „Galileo“ ir „Copernicus“ sinergiją siekiant užtikrinti saugias laivybos operacijas ir aplinkos stebėseną, tenkinant naudotojų, esančių Arkties regione, poreikius; RAGINA Europos GNSS agentūrą pasinaudoti šia sinergija plėtojant „daugialypes“ (padėties nustatymo ir (arba) Žemės stebėjimo ir (arba) palydovinio ryšio) prietaikas;
62. PRIPAŽIŠTA, kad esama vis didesnio geopolitinio susidomėjimo Arktimi, ir PABRĖŽIA, jog svarbu, kad Arktis išliktų mažos įtampos ir didelio bendradarbiavimo regionu;

63. TIKISI, kad Komisija ir vyriausiasis įgaliotinis atnaujins ES Arkties politiką, įskaitant 2016 m. bendrą komunikatą atsižvelgdami į naujus iššūkius ir galimybes, taip pat į didėjančią tarptautinį susidomėjimą;
64. ATKREIPIA DĖMESĮ į vertingą Arkties tarybos ir jos darbo grupių, kurios yra forumas, skirtas Arkties jūrų aplinkos apsaugos ir tvaraus naudojimo klausimams, indėlį taip pat įsipareigojimą konsultuotis ir bendradarbiauti su Arkties čiabuvių ir vietos bendruomenėmis ir remti jų prasmingą dalyvavimą Arkties tarybos veikloje;
65. PALANKIAI VERTINA Arkties tarybai 2019–2021 m. pirmininkaujančios Islandijos programą, kurios vienas iš prioritetų yra dėmesys Arkties jūrų aplinkai; PALANKIAI VERTINA Arkties tarybos darbą rengiant regioninį veiksmų planą, siekiant mažinti jūrą teršiančių šiukšlių kiekį;
66. PALANKIAI VERTINA tai, kad 2018 m. spalio 3 d. Ilulise, Grenlandijoje, ES ir devynios valstybės pasirašė Susitarimą, kuriuo siekiama užkirsti kelią nereglamentuojamai žvejybai atvirojoje jūroje, vykdomai Arkties vandenyno centrinėje dalyje, ir RAGINA sudaryti galimybes susitarimui skubiai įsigaliooti;
67. PALANKIAI VERTINA 2019 m. spalio 3–4 d. Umeo [įvykusį] Sąjungos ir Švedijos kartu surengtą ES Arkties forumą siekiant pradėti diskusijas dėl būsimos ES Arkties politikos.